FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT CLAUS GULMANN

fremsat den 14. juli 1993 *

Hr. præsident,
De herrer dommere,

1. Kommissionen har i medfør af EØF-traktatens artikel 169 anlagt sag mod Italien med påstand om, at det fastslås, at Italien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 8 og 9 i Rådets direktiv 83/189/EØF af 28. marts 1983 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter [1].

2. Efter artikel 8 i dette direktiv skal medlemsstaterne straks til Kommissionen sende ethvert udkast til tekniske forskrifter (dvs. tekniske specifikationer, som retligt eller faktisk skal overholdes, for at et produkt kan markedsføres eller anvendes i en medlemsstat, jf. artikel 1, nr. 5). Kommissionen underretter herefter de øvrige medlemsstater om udkastet, og Kommissionen og de øvrige medlemsstater kan indgive bemærkninger til den pågældende medlemsstat, der ved den videre udformning af den tekniske forskrift skal tage hensyn til disse. Efter artikel 9 har den pågældende medlemsstat, medmindre der foreligger presserende grunde, pligt til at udsætte vedtagelsen af den tekniske forskrift i en tremånedersperiode med henblik på at give Kommissionen og de øvrige medlemsstater lejlighed til at fremkomme med deres bemærkninger. Efter artikel 10 finder artikel 8 og 9 ikke anvendelse, når medlemsstaten udsteder tekniske forskrifter med henblik på opfyldelse af forpligtelser, der følger af fællesskabsdirektiver eller visse internationale regler.

Direktivet tilsigter således at hindre, at der skabes nye hindringer for samhandelen mellem medlemsstaterne, og Kommissionen har under henvisning hertil i en meddelelse, offentliggjort i EF-Tidende den 1. oktober 1986 [2], gjort medlemsstaterne og andre interesserede opmærksomme på, at »tekniske standarder og forskrifter, der i strid med direktiv 83/189/EØF [er] vedtaget på nationalt plan, ikke er bindende for tredjemand, hvorfor Kommissionen forventer, at de nationale domstole afslår at håndhæve dem.«

3. Kommissionens påstand går ud på, at Italien har tilsidesat sine forpligtelser efter direktivets artikel 8 og 9 ved at have undladt til Kommissionen i udkast at fremsende ministerielt dekret nr. 514 af 5. november 1987 om definition og kontrol af lystbådes motorers maksimalydelse, konstruktion og installation.

4. Den italienske regering bestrider ikke, at det ministerielle dekret er omfattet af

* Originalsprog: dansk.

1 — EFT L 109, s. 8. Direktivet er ændret ved Rådets direktiv 88/182/EØF af 22.3.1988 (EFT L 81, s. 75). Ændringsdirektivet skulle være gennemført inden den 1.1.1989 og er ikke af betydning for den foreliggende sag.

2 — EFT C 245, s. 4.

informationspligten efter direktivets artikel 8 — også selv om en del af det blev udstedt til gennemførelse af et rådsdirektiv [3] — og at det pågældende ministerielle dekret ikke inden dets udstedelse blev fremsendt i udkast til Kommissionen [4].

Regeringen har imidlertid henvist til, at Kommissionen både under den administrative procedure forud for sagsanlægget og i stævningen har gjort gældende, at det i en situation som den foreliggende følger af direktivet, at medlemsstaten har pligt til at suspendere de vedtagne tekniske forskrifter og straks at fremsende disse til Kommissionen, således at de »nye« regler først træder i kraft, efter at informationsproceduren er gennemført i overensstemmelse med direktivets regler.

Regeringen er ikke enig med Kommissionen i dennes opfattelse af, hvordan Italien skal redressere den skete overtrædelse af direktivet. Den henviser til, at det ministerielle dekret nr. 514 afløste gældende tekniske forskrifter for motorer til lystbåde, der indebar tekniske handelshindringer, og at de nye regler netop havde til formål at fjerne disse hindringer, hvorfor det ville være i strid med såvel formålet med informationsproceduredirektivet som med traktatens regler om frie varebevægelser, hvis den manglende fremsendelse af udkast til dekret nr. 514 skulle medføre dettes suspension. Dette er baggrunden for, at regeringen har nedlagt påstand om afvisning, subsidiært frifindelse.

5. Baggrunden for de italienske påstande er således ikke, at regeringen bestrider den oprindelige overtrædelse af Italiens pligter efter direktivet, men derimod, at den ikke er enig med Kommissionen i, at den har overtrådt direktivet ved ikke at suspendere det ministerielle dekret.

6. Den virkelige tvist mellem parterne i den foreliggende sag vedrører således et andet forhold end det, der er genstand for Kommissionens påstand.

7. Der kan for så vidt fremføres gode grunde for, at Domstolen i den foreliggende sag tager stilling til det spørgsmål, hvorom parterne reelt er uenige. Det er et principielt og praktisk vigtigt spørgsmål, som Domstolen ikke tidligere har haft lejlighed til at tage stilling til. Parterne har i deres processkrifter koncentreret sig om dette spørgsmål og har hver for sig fremført vægtige argumenter til støtte for deres respektive opfattelser.

8. Det er derfor for så vidt med beklagelse og i bevidstheden om måske at være for

3 — Nemlig direktiv 80/181/EØF af 20.12.1979 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om måleenheder (EFT 1980 L 39, s. 40).

4 — Regeringen har oplyst, at den fremsendte dekret nr. 514 til Kommissionen i juli 1991 (dvs. efter den frist, der i Kommissionens begrundede udtalelse var givet Italien til at træffe de fornødne foranstaltninger).
Det fremgår i øvrigt af sagens akter, at den italienske regering i overensstemmelse med informationsproceduredirektivet i juni 1992 har fremsendt et udkast til et nyt ministerielt dekret, der skal afløse dekret nr. 514, og som indebærer en ajourføring af reglerne i dekret nr. 514.

formalistisk, at jeg skal foreslå Domstolen, at den alene tager stilling til det, der er genstanden for Kommissionens påstand, og i forhold til hvilket den italienske regering har erkendt overtrædelsen af direktivet.

9. Efter Domstolens faste praksis kan prøvelsen af sagens realitet alene ske inden for de rammer, der er fastlagt i den i stævningen nedlagte påstand [5]. Uanset at dette princip i det væsentlige har til formål at tilgodese et hensyn til den sagsøgte parts mulighed for at forberede sit forsvar, og uanset at et sådant hensyn ikke konkret synes at gøre sig gældende i den foreliggende sag, så er der efter min opfattelse tale om en så grundlæggende retssikkerhedsmæssig garanti, at der ikke bør åbnes mulighed for undtagelser herfra.

10. Der ville, så vidt jeg kan se, ikke have været noget til hinder for, at Kommissionen havde udvidet sin påstand til også at omfatte den manglende suspension af det ministerielle dekret. Det var allerede under den administrative procedure forud for sagsanlægget klart, at spørgsmålet om suspension var det virkelige tvistspørgsmål mellem parterne. Under hensyn til at Kommissionen ikke har gjort dette og dermed har begrænset sagens genstand til at vedrøre et forhold, hvorom der reelt ikke var tvist, finder jeg, at der kan være grund til at anvende procesreglementets artikel 69, stk. 3, første afsnit, og lade hver af parterne bære deres sagsomkostninger.

Forslag til afgørelse

11. Af de anførte grunde skal jeg herefter foreslå Domstolen, at den fastslår

— at Italien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 8 og 9 i Rådets direktiv 83/189/EØF om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter ved at have undladt til Kommissionen i udkast at fremsende dekret nr. 514 af 5. november 1987 om definition og kontrol af lystbådes motorers maksimalydelse, konstruktion og installation, og

— at hver af parterne bærer deres egne sagsomkostninger.

5 — Se f.eks. Domstolens dom af 25.9.1979, sag 232/78, Kommissionen mod Frankrig, Sml. s. 2729, præmis 3, og af 8.2.1983, sag 124/81, Kommissionen mod Det Forenede Kongerige, Sml. s. 203, præmis 6.